

A KÚRIA

önkormányzati tanácsa

Köm.5.023/2013/6.szám

A Kúria Önkormányzati Tanácsa dr. Rác Vanda jogtanácsos által képviselt Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal (2800 Tatabánya, Fő tér 4.) indítványozónak, Dömös Község Önkormányzata (2027 Dömös, Táncsics u. 2.) ellen zárszámadási rendelet megalkotásának elmulasztása tárgyában indult nemperes eljárásban, meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

1. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapítja, hogy Dömös Község Önkormányzata az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 91. § (1) bekezdéséből eredő jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, mert nem alkotta meg a 2012. évi költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadási rendeletet.
2. A Kúria Önkormányzati Tanácsa felhívja Dömös Község Önkormányzat képviselő-testületét, hogy szabályozási kötelezettségének 2013. november 30-ig tegyen eleget.
3. A Kúria Önkormányzati Tanácsa elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.
4. A Kúria Önkormányzati Tanácsa elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

1. Az Indítványozó 2013. február 12-én törvényességi felhívással fordult az érintett Önkormányzathoz azzal, hogy elmaradt a 2011. költségvetési év vonatkozásában a zárszámadási rendelet megalkotása.

2. Az érintett Önkormányzat 2013. április 30-ig, a mulasztás megszüntetésére nyitva álló határidőben nem alkotott zárszámadási rendeletet, és a törvényességi felhívást válasz nélkül hagyta.

3. Az Indítványozó a Kúriához fordult és indítványozta az önkormányzati rendeletalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítását.

4. Az érintett Önkormányzat az indítványra érdemben nem nyilatkozott.

II.

1. Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés d) pontja értelmében „a bíróság dönt (...) a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról”. A 32. cikk (5) bekezdése a vonatkozó eljárás két szakaszát, a mulasztás megállapítását, és a rendeletpótlási eljárást különbözteti meg. A jelen eljárásban az indítvány az érintett Önkormányzat rendeletalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítására irányul.

2. Az államháztartásról szóló 2011. CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 89. § (1) bekezdése szerint „[a] költségvetés végrehajtásáról az éves költségvetési beszámolók alapján évente, az elfogadott költségvetéssel összehasonlítható módon, az év utolsó napján érvényes szervezeti, besorolási rendnek megfelelően záró számadást (továbbiakban: zárszámadás) kell készíteni”. A 91. § (1) bekezdése értelmében a kötelezettség az államháztartás önkormányzati alrendszerében önkormányzati rendelet megalkotását jelenti. A zárszámadási rendelet megalkotásának eljárási rendjét és tartalmát az Áht. 91. §-a szabályozza.

3. Az önkormányzatok tárgykörben fennálló jogalkotási jogkörét, egyben kötelezettségét állapítja meg a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Htv.) 138. § k) pontja, valamint a Mötv. 143. § (4) bekezdés c) pontja is.

4. A Kúria Önkormányzati Tanácsa utal arra a korábbiakban kialakított gyakorlatára is, hogy az önkormányzati képviselő-testület nem mérlegelheti a rendeletalkotás szükségességét, mert az éves költségvetés végrehajtására vonatkozó számadási kötelezettsége törvényből fakad. (Köm.5064/2012., MK. 2012. 154. szám, 26222.)

Mivel pedig az önkormányzatok az Áht. 3. § (3) bekezdése értelmében az önkormányzati alrendszer részeként az államháztartás rendszerébe tartoznak, ezért a közpénzek felhasználása, a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás miatt a transzparencia követelménye velük szemben is fokozottan érvényesül. A költségvetés végrehajtása tekintetében a zárszámadási rendelet a nyilvánosság forrása.

5. A Kúria az eljárás adatai alapján megállapította, hogy az érintett Önkormányzat 2013. április 30-ig, - az 1992. évi XXXVIII törvényben foglaltakat, de - az Áht. 91. § (1) bekezdése szerinti határidőt (is) jelentősen túllépve, nem tett eleget ezen törvényi kötelezettségének, és nem alkotta meg a 2011. költségvetési év vonatkozásában a zárszámadási rendeletét.

A Kúria Önkormányzati Tanácsának hivatalos tudomása van arról, hogy az érintett Önkormányzat képviselő-testülete 2013. márciusában feloszlott. Ezért 2013. június 9-én időközi választásokat tartottak a településen. A helyi választópolgárok új összetételű képviselő-testületet hoztak létre. A település újjól megválasztott polgármestere azt nyilatkozta, hogy a korábbi képviselő-testület nem tudta elfogadni a 2011. évi zárszámadási rendeletet, ezért a 2013. június 13-án megalakuló képviselő-testület tesz eleget ennek a kötelezettségnek.

Az érintett Önkormányzat azonban nem nyilatkozott arról, hogy elfogadta volna a hiányolt rendeletet. Az érintett Önkormányzat jogalkotási tevékenysége - technikai problémákra visszavezethető okokból - a világhálón sem követhető.

6. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiekben már hivatkozott Köm.5064/2012. számú határozatában megállapította: „abban az esetben ha sem a kormányhivatal, sem a Kúria nem tudja hitelt érdemlően megállapítani, hogy az önkormányzat megalkotta-e az adott tárgyú rendeletet úgy azt (...) úgy kell tekinteni, hogy az önkormányzat nem tett eleget rendeletalkotási kötelezettségének, ami alapul szolgálhat a Mötv. 137. § (3) bekezdése és 138. §-a alapján a rendeletpótlási eljárásnak”.

A kifejtettek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az érintett Önkormányzat elmulasztott eleget tenni az Áht. 91. §-ából fakadó törvényi kötelezettségének.

7. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 59. §-a értelmében „[h]a az önkormányzati tanács megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget”. A Kúria megállapította az érintett Önkormányzat terhére a mulasztást és a jogalkotás elkészítéséhez szükséges idő figyelembe vételével, 2013. december 31-ig tűzött határidőt a 2011. évi zárszámadási rendelet elfogadására.

8. Megjegyzi egyebekben a Kúria, hogy a normakontroll eljárásban a település polgármestere nyújtott be nyilatkozatot. A Kúria a polgármester nyilatkozatát állásfoglalásként, azaz az eljárásban joghatás kiváltására alkalmas nyilatkozatként nem tudta értékelni, ezért azt a határozat meghozatalakor figyelmen kívül hagyta. A Bszi. 48. § (2) bekezdése értelmében „[a]z önkormányzati tanács előtti eljárásban a jogi képviselet - a (2a) bekezdésben meghatározott kivétellel - kötelező. Jogi képviselőnek kell tekinteni a helyi önkormányzat képviseletében eljáró ügyvédet, vagy ügyvédi irodát, (...) valamint a helyi önkormányzat jogi szakvizsgával rendelkező jegyzőjét és jogi szakvizsgával rendelkező alkalmazottját. Az ügyvéd vagy ügyvédi iroda részéről ügyvédjelölt nem járhat el jogi képviselőként”. A Bszi. rendelkezései szerint tehát a polgármester a Kúria előtti normakontroll eljárásban az önkormányzatot nem képviselheti.

A határozat közzétételéről a Kúria a Bszi. 55. § (2) bekezdés b) és c) pontjai alapján határozott, a jogorvoslatot a Bszi. 49. §-a zárta ki.

Budapest, 2013. október 8.

Dr. Kozma György sk.
az Önkormányzati Tanács elnöke

Dr. Hörcherné

Dr. Marosi Ildikó sk.

Dr. Balogh Zsolt sk.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő